

VASÁRNAP

EGYHÁZTÁRSADALMI KÉPES CSALÁDI LAP.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
TÓTHFALUSI JÓZSEF,
ev. ref. lelkész.

TÁRS SZERKESZTŐ:
PAÁL GUSZTÁV,
ev. ref. koll. tanár.

KIADJA:

Az Erdélyi Ref. Egyházkerület
„Egyházi Értekezlete“

Megjelenik:

minden vasárnap egy iven.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egy évre . 4 kor. Negyedévre 1 kor.
Fél évre . 2 kor. Egy szám ára 10 fill.

Szerkesztőség és kiadóhivatal

hová a lapba szánt kéziratok

==== reklamációk és ====

előfizetési pénzek küldendőek

==== Maros-Vásárhely, ====

Szentgyörgy utca 9. szám.

==== ev. ref. lelkészi lakás. ====

Jézus és a mai ember.

Istentagadók és bálványimádók mindig voltak, mindig is lesznek. Minden időben akadtak emberek, kik a föld, a világ zajos multságait keresték, a földi élvezeteknek gyönyöző serlegét űritgették, hogy lelkiismeretük vádoló szavát elnémíthassák, hogy belső bírójuk ítéletét meg se hallhassák. Mámorukban boldogoknak érezték magukat; és így csak természetes az, hogy nem keresték az Údvezítőt, de még tudni sem akartak róla. János evangelista igen találóan jellemzi őket és a szeg fejére üt, midőn mondja: „Mert valaki gonoszul cselekszik, gyűlöli a világosságot és nem megyen a világosságra, hogy az ő cselekedetei meg ne feddettessenek.“ De ha ez a mámor örökké tartana! Ha nem lakónak bennünk egy megmagyarázhatlan erő — léleknek nevezzük — mely óriási hatalmával a bűn legsűrűbb felhőit is megtöri, szívünkbe világít, hogy lássuk annak ürességét, sivárságát, Ne tagadjuk, kedves olvasóim, hogy mindnyájunkat — még pedig nem is egyszer — kábítottak el a földnek gyönyörei. Boldogoknak éreztük magunkat, míg kábultságunk tartott, de mihelyt kijózanodtunk, megundorodtunk önmagunktól. És ebből a nyomasztó, majdnem kétségbeejtő állapotból csak úgy szabadultunk ki, lelkünk nyugalma csak úgy nyertük vissza, hogy valakivel jót tettünk. És ez a nemes, jóindulatú cselekedetünk ugyancsak boldogsággal töltötte el szívünket; csak hogy milyen egészen más ez a lelki öröm a test, az anyag adta él-

vezetknél! Valljuk be őszintén, hogy számtalanszór, talán napjában többször voltunk ilyen lelkiállapotban.

De talán sokan azt fogják mondani, hogy miért is irok én ilyesméről, amit ugyis mindenki tud és a mibe mindenki beletörődött?! Kik így beszélnek, azok elfelejtették Krisztusnak ama bölcs intését, hogy legfőbb kötelességünk a tökéletességre való törekvés. Gyarlóságunknál, gyengeségünkkel fogva a teljes tökéletességet itt e földön el nem érhetjük, de az az egy bizonyos, hogy az arra való törekvés boldogít.

Folytonos gyakorlat által annyi meg annyi testi ügyességet tudunk elsajátítani, hogy az egyszerű ember talán azt hihetné, hogy egy-egy merész kötélánczos, légtornász vagy csodálatosabbnál csodálatosabb mutatványokat előadó bűvész az ördöggel cimborál. De ezek a nehéz, fárasztó ügyességek senkinek sem potylyantak csak úgy az ölébe. Gyerekkorától kezdve korán reggeltől késő estig tanulgatta, gyakorolgatta. Vajjon lelkünknek mivelésére, építésére és erősítésére fordítunk-e bár félannyi gondot, időt és fáradságot? Pedig higgyétek el, folytonos gyakorlat által elérhetnők azt is, hogy haragunkat leküzdjük, gyűlöletünket kiirtsuk; elérhetnők azt is, hogy szívünk szüntelenül az Istennek, az örökkévaló jónak szolgálja, nem pedig az anyagnak, a gonosznak. — Hogy ezt el ne felejtjük, sem én; sem ti: azért irok erről a kérdéstről olyan gyakran.

Jézus szeretettel keresi bennünk az örökkévaló jónak, nemesnek parányi szikráját és igyek-

szik azt evangéliumával lángra gyújtani. De célját csak nehezen éri el, mert az ember inkább hallgat a világ csábító szavára. Miért is ne? Hiszen hibáinknak takargatása, bűneinknek palástolgatása, a hizelgés és kényeztetés mindnyájunknak kedvesebb mint a kemény dorgálás, az őszinte igazság. A világ pedig inkább arra biztat, hogy a rossz példát kövessük, inkább azt hirdeti: „Együnk és igyunk, mert holnap meghalunk!“ Jézus ellenben megtérést parancsol, lerántja bűneinkről a sűrű leplet, megfeddi a gonoszokat, a farizeusokat és hitetleneket. Az anyagiasság a testnek diadala, de a léleknek veresége. Az anyagiaság zsarnokká emeli gyomrunkat, Istenné hasunkat, templomná konyhánkat, imaházzá a korcsmát, evangéliummá a bor-és étlapot. Az anyagiaság kiszolgáltat minket mindennek a mi aljas, undorító és önző; megmérgezi lelkünket és megfoszt legdrágább kincsünkötől, a hittől, mely „tűrni és remélni tanít“.

De nehogy valaki félreértsen. Nem akarom azt hirdetni, hogy ne gyűjtsünk anyagi javakat. A munkás, szorgalmas és takarékos ember megérdemli, hogy gondtalan jólétben éljen. Emberi, sőt hazafias kötelességünk földi javakat gyűjteni, ősapáinktól örökölt birtokot megtartani és gyarapítani, hogy az ne kerüljön idegenek kezébe. Hiszen az a tudat, hogy becsületes, odaadó fáradozással gyűjtött vagyonommal zavartalan megélhetést biztosíthatok családomnak és fölöslegemből egy-egy fillért hazám, egyházam és iskolám oltárán is áldozhatok, inkább közelebb hoz a Krisztushoz, hálával és alázatossággal tölt el Isten iránt, a ki megsegített. Az anyagiasság egészen más.

Az anyagiasság nem azért gyűjti a vagyont, hogy fölöslegéből akár nemes, jótékony célú intézmények, akár egyesek javára adjon valamicskét, hanem csak azért, hogy undok, bűnös vágyait kielégíthesse. Az anyagias ember nem azért rakosgatja élére a pénzt, hogy alkalomadtán enyhítse a szenvedők, nyomorgók és szűkölködők bánatát, nyomorát, hanem azért gyűjti a pénzt, mert imádja, mert rabszolgája vagy azért, hogy minél több testi élvezetet szerezhessen saját magának. Nem láttál már olyan embert, ki saját atyját, anyját, édes testvérét is megcsalja, sőt meg is gyilkolja, csak hogy tallérainak számát gyarapítsa? Annnyira rabja a pénznek, hogy még saját magától is sajnálja a mindennapi falatot. De vajjon láttad-e ezt az embert csak egyszer is kedvesen mosolyogni, hallottad-e csak egyszer tőle, hogy boldognak érzi magát? Nem volt-e egész élete rettegés, hogy összekuporgatott pénzét ellopják,

nem irányult-e minden gonosz gondolata arra, hogy egy krajczárból hogyan tudna többet csinálni? De mondjad, te tapasztalt olvasóm, tudsz-e arra esetet, hogy az ilyen vagyionon volt volna áldás, akár addig, míg szerzője kezében volt, akár mikor az örökösökre szállt?! De ott van az anyagiasságnak egy másik rabja. Pénzt szerez, de nem gyűjti halomba, hanem egyetlen fillérét is odaadja, hogy testi szenvedélyét kielégíthesse. Nem is munkával szerzi a pénzt, hanem utolsó darabocská földjét is eladja, hogy legyen pálinkára valója. Szerencsétlen családja, ártatlan gyermekei éhségtől elcsigázva sirnak a hideg szobában, míg atyjuk bűnös szenvedélyének az ivásnak hódol. Ezek az anyagias emberek, ezekről mondjuk, hogy az anyagot, a testet bálványozzák, ezek vannak távol az Istentől, mert ők a mammont szolgálják.

A bűnnek eme széles útjára könnyen tévedhetünk mindnyájan, azért kell szüntelenül résen lennünk, hogy a gonosz törbe ne ejtsen; azért kell folytonosan arra törekednünk, hogy lelkünk minél erősebb legyen, hogy a szakadatlanul folyó harezban ellentállhasson a test mindennemű kísértéseinek mint az Úr Jézus Krisztus a pusztában.

Hogy az anyagiasság nem boldogít, azt látjuk lépten-nyomon, de ezt bizonyítja az egész emberiség története is. Mi hajtotta volna a népek millióit Jézus Krisztushoz, miért mentek volna a „vámszedők és bűnösök“ az Üdvezítőhöz, hogyha boldogoknak érezték volna magukat végtelen nagy anyagiasságukban? Mi egyéb, mint a lelki megújulásnak égető vágya?! A tékozló fiú a földnek minden élvezetét élvezte és mégis haza kívánczolt édes jó atyjához és boldog volt abban a reményben, hogy bár atyja szolgálainak egyike lehessen.

Oh! vajha bennünk is élne a vágy, a törekvésnek ereje, hogy Atyánknak, Istenünknek, szolgálói lehessünk, bár undorodnánk meg mindannyian a bűn moslékától, bár volna erőnk elmenni Atyánkhoz szólván: „Atyám vétkeztem ellened, de ime megbántam bűneimet, bocsáss meg!“ Vajha minden bűnös ember, ki a pénznek rabja, úgy igyekeznék Krisztust megláthatni mint a gazdag és bűnös Zákéus?! Krisztus hozzá is szólna: „Nékem a te házadnál kell maradnom!“ És ott venne Ő lakást magának a bűnös, de őt kereső embernél. Vajha mi is kik indulataink dühében üldözzük és gyalázzuk a Krisztust, meghallanók és követnők istennek szavát, vallván Pál apostollal: „*Valaki pedig Krisztusban éli, újjá született*; a régiek elmúltak, mindenek megújultak!“ *Paál Gusztáv.*

Kiss József.

(1850—1906.)

Mélységes fájdalommal írom le ezt a kedves nevet, oh, mert az, a ki ezt viselte, már nincs többé. Január 29-én kaptam tőle egy hosszú, szép levelet, a mely az ő fenkölt gondolkodásának, mélyen érző, vallásos lelkének, szerető, nemes szívének igaz megnyilvánulása volt. Ebben a levélben boldognak vallja magát, ezt írván: habár Istennek végtelen szeretetében, kegyelmében soha sem kételkedtem még se hittem volna, hogy e földön még ily boldog lehetek, a nagy árvaság, a sulyos csapás után. És egy hét múlva, a levél vétele után, február 5-én, villám szárnyakon jött a szomorú, a megrendítő hír: Kiss József meghalt!

De tudod-e kedves olvasó, ki volt ez a Kiss József? A hosszufalusi missziói egyház tömösi és predeáli csoportjának gondnoka, vezéralakja. 7 éven keresztül munkatársam, a kinek bámulatra ragadó tevékenységét, anyaszentegyházunk, hazánk iránt táplált lángoló szeretetét ismerik egyházkerületünknek mindazon tagjai, a kik az „Erdélyi Protestáns Lapot“ és a „Vasárnap“-ot olvassák. Nincs anyaszentegyházunknak az a papja, avagy világi tagja a ki inkább szíven hordozná reformált egyházunk magasrendű érdekeit, fejlődését, mint Ő szíven hordozta. Világi ember létére valóságos apostola volt Ő ott a határszélen Krisztus igaz vallásának és a hazaszeretet evangéliumának. Szétszórtan élő hiveinket összegyűjtötte, összetartotta; gondoskodott a nyájnak lelki táplálékáról, mint egy jó pásztor. Senki sem fejtett ki egész Erdélyben akkora buzgóságot a „Vasárnap“ terjesztésében, a biblia, káté s más népszerű, vallásos iratok osztogatásában, mint Ő. Igazán a föld sója, a világ világossága volt. Mint egyszerű pályafelvigyázó megmutatta mit kellene tenni a lelkipásztoroknak és hiveknek egyaránt. Az ország határán 5 évvel ezelőtt épült predeáli állami iskola és az oláhországi magyar gyermekek számára 3 évvel ezelőtt felállított internátus létesülésének Ő volt egyik leglelkesebb munkása. A tömösi szorosban az ország határán szétszórtan élő és a határon túl a romániai Azuga, Bustin és Sinaia gyártelepein tartózkodó szegény honfitársainknak jóltevő edes atyja, mentő apostola volt. — Hány kivándorlót térített vissza az édes haza határán és adott nekik munkát! Hány szegény egyházunk számára gyűjtött tetemes segílyt! Hány kegyes adománya hirdeti igaz keresztyén voltát, halhatatlan nevét a hosszufalusi missziói egyházban és a hol gyermekifju életét átélte és a hol most pihen, a magyar bölkényi egyházban! Mondhatni többet mutatott fel e kiváló ember egyedül az egyház-építés, a honmentés mezején, mint akárhány egyesület. A legnemesebb eszményiség és a legegészségesebb gyakorlati érzék harmonikus összhangban egyesült Kiss Józsefben.

Méltán sirathatjuk őt, mert Ő szertejárt, mint az Idvezítő és mindenekkel jót tett. 55 éves volt, de oly ifju evővel, oly hatalmas szervezettel volt megáldva, hogy legalább is 30 évet lehetett jósolni még neki. Élni nemesen, Krisztusi módon élni; tenni, alkotni vágyott és mikor oly boldog volt és a mikor annyi áldást áraszthatott volna, hazájára, egyházára, 5 hónappal ezeiótt alapított második családjára . . . meg kellett halni, váratlanul, hirtelen. Ti határszéli fenséges bérczek, örökzöld fenyvesek, Tönös vizének kristály habjai sohajtozzatok, zokogjatok, sirjatok, mert olyan embert, mint Kiss József többé nem láttatok . . . és kitudja? — láttok-e még valaha? Sirasd te is magyar református Sion és abban, te hosszufalusi missziói egyház, legjobb, legigazabb, legbuzgóbb, legtevékenyebb fiadat sirassad és dicső emlékét, Krisztusi lélektől ragyogó arcját, daliás alakját mélyen szivedbe vésd, mert üres maradt az Ő helye!

Váratlanul elhunyt kedves munkatársam, leghibebb barátom! te tudod, hogy mennvire szerettelek téged; hisz lelkünk összeforrott a szent, az istenes munkában, melyet 7 éven át együtt végeznék, míg az isteni gondviselés elszólított engemet boldogító körötökből. Ne fájjon a te megdicsőült lelkednek, hogy az, akit szerető, nagy lelkednek drága kincseivel halmoztál el, nem mehetett el nemes, halhatatlan lelked porsátorának temetésére, hogy tegye az elismerésnek, a hálának, az igaz barátságának könnyektől harmatozott koszoruját a te koporsódra. A nagy távolság, a gyengélkedés nem engedte, hogy tolmácsa legyek a nagy veszteségnek, a mely váratlan halálodban a hazát, az egyházat és a mi szerető sziveinket érte! De te nem haltál meg, csak elköltöztél ama jobb hazába, elvenni nemes pályafutásodnak hervadhatlan koszoruját az Urtól. Drága emléked azonban köztünk marad, szivünkben él, magasztos példád előttünk ragyog szüntelen. Azok a szegények, akiknek testi és lelki javát munkáltad, dicső neved imába foglalják s emlékedet könnyek között áldják. Oh legyen is áldott, örökké áldott a te emléked! Pihenj csendesen a magyar-bölkényi „verőfényes temető“ ben, első hű hitvesed mellett! A viszont látásig. Isten veled!

Szilágy Somlyó, 1906. február 7.

Zsigmond Károly,
ev. ref. lelkész.

A Getsemáné-kertben.

Uram! az éj leszáll, szívem remeg,
Halkan suttognak a falevelek,
A Kedron tükrét csillogtatja:
A rókának vagyon barlangja,
Madar fészket rakhat az ágon,
S fejét nincs hely, hol a világon
Az embernek fia lehajtsa.

Lelkem veled busúl a halálig,
 Ki tart ki végig, mindjárt elválík?!
 A kis csapat csüggedve dől ki:
 Kinek hatalma, im', nem földi,
 Ki új eget és földet ígérve,
 Vakon rohan haj! a vesztébe,
 S szívét a bú fenékig tölti.

Veled vivom meg a szörnyü harczot,
 Mig vért veritékez dicső arczod;
 A kik hozsánnával fogadtak,
 Az emberek most cserbehagytak,
 Hatalmasok mind elítéltek,
 S égi atyád hiába kérded,
 Neked kell döntení magadnak!

Nem mulhat el a bús ürömpohár . . .
 De rémes nagy tusád megvíva már,
 Halálod megpecsétli élted,
 Mi rajtad földi, most letészed,
 Ki voltál, s vagy örök időtül,
 Az Isten benned megdicsöül.
 S lelkem sírodtól már nem félhet.

Uram! Te győztél! Én gyarló vagyok:
 A kétség kinja közt leroskadok.
 Hogy pályámnak felén letörjem.
 Kigúnyolnak, mert nagyra törtem,
 A bennem bizók elmaradnak:
 Mutasd te meg rajtam hatalmad,
 Hogy hivatásomat betöltssem!

Albert József.

Kegyesség útja

Az Isten ígéje mag, melyből élet fakad.

János szegény fiu volt. Szülei keresztyén nevelésben nem részesítették, még iskolába sem járatták. Míg a többi gyermek tanult, addig ő marhákat őrzött a legelön és nem tanult se olvasni, se írni, se imádkozni. A vasárnapi iskolát látogatta meg néhányszor s ott tanulta ezt a néhány sort: *„Igaz beszéd ez, és mindenképen méltó, melyhez ragaszkodjunk: Hogy a Krisztus jött e világra, hogy a bünösöket megtartaná, kik közül első én vagyok.“*

Az évek multak. A kis fiúból ember lett. Fiatal korában egyebet nem tanult, mint madárfészket keresni, nyulakat hálóba keríteni, a patakot kihalászni; mi természetesebb, minthogy felnőtt korában egy tolvajbandának lett tagja. Ezt a bandát egyszer elfogták s így ő is rabságba került. Eleinte nem törődött vele, de mikor az ítéletet hallotta, hogy felakasztják,

uagy félelem fogta el. Éjjel-nappal kiáltozott, hogy neki a pokolba kell mennie s közel volt a kétségbeeséshez. A folyósón léptek hallatszottak, az ör egy idegent kalauzolt a fogházba s amint János czellája előtt elmentek, e szavakat mondá az ör: „Itt is ül egy azon szegény bünösök közül, akiket legközelebb felakasztanak.“ Mikor János e szót *bünösök* hallá, eszébe jutott a kis versecske, melyet gyermekkorában tanult: *„Igaz beszéd ez és mindenképen méltó, melyhez ragaszkodjunk: Hogy a Krisztus jött e világra, hogy a bünösöket megtartaná, kik közül első én vagyok!“* És elgondolkozott: ha én bünös vagyok, akkor annak a Jézusnak értem is kellett jönnie, hogy megtartson. Minél tovább gondolkodott, annál lágyabb lett szive. *Ezt a Jézust én ismerni akarom.* Kérte öreit, hogy küldjenek hozzá lelkészt. Figyelemmel hallgatta szavait, töredelmesen bevallá bünéit, erősen bánkódott azok fölött s imádkozott. A lelkészt naponként magához kérte, hogy Isten ígét hallgassa s Istennel kibékülve készült ama nagy útra. Egy óhaja volt, hogy midön az akasztófa alatt fog állani, a lelkész mondja el akkor a föntebbi bibliai verescskét.

Mindezeket meghallá a fejedelem, mert ő volt az az idegen, akit az ör kalauzolt és tekintetbe véve János fiatalságát, tudatlanságát és most Istenhez térését: megkegyelmezett neki. Távoleső birtokára vitette s szolgának fogadta fel. János itt új életet, Istennek tetsző életet kezdett. Késő vénségében halt el a saját birtokán, melyet munkássága s takarékosága által szerzett. Nem szünt meg Istent dicsérni soha, aki ő rajta is megmutatta az *„ő ígétének megelevenítő erejét.“*

Az Urnak áldása gazdagit meg.

Példabeszédek 10 : 22.

Rosz talaju földje volt a földmivesnek és mégis mindig gazdag volt róla az aratása; szomszédjának kinek földje sokkal jobb talajjal birt, szintén nagy szorgalommal művelte azt és mégis silány, rosz aratása volt. — „Mi ennek az oka szomszéd, talán valami különös felfedezése van a földművelés terén?“ — kérdezte a szomszédja. Mire a kérdezett így felelt: „Kedves szomszédom, nincs más baj önnél mint azt hogy a vetőmagját nem áztatja be. Én vetőmagomat minden alkalommal imámmal s könyharmattal öntözöm. Ha ön is ezt teszi, kétségkívül gazdagabb lesz aratása.“

Béketürés.

„Ha már a jót elvettük Istentől, a rosszat nem vennők-e el?“ Olvassuk Jób könyve 2. r. 10. versében. Lochmant a keleti bölcsészt, midön mint rabszolgát ura keserü dinnyével kínálta meg és azt előtte megette: „Hogy lehet az“, szólt ura, „te megeszed mindjárt azt a keserü gyümölcsöt?“ Lochman erre így felelt: „Én részedről oly sok jóban részesültem, hogy bizonyára életemben megehetem most egyszer a keserü dinnyét is.“ Ez a felelet annyira megtetszett urának, hogy rabszolgáját szabadon bocsátá. Ha a te megváltó Urad a szenvedések kelyhét kezdedbe adja, ne zugolódjál, hanem vedd te azt ajkadra és üritsd ki Jézusodra nézve fei.

Mai képünk.

„A mult hatalmunk egyik erős tényezője.“
Ezért helyesnek, mintegy kötelességünknek tartjuk,
hogy kedves olvasóinkkal megismertessük ha-
zánknak, anyaszentegyházunknak kiválóbb iérfiait.
Ezeknek egyike Köteles Sámuel is, ki 1770-ben
született Új-Tordán és meghalt Nagynyeden
1831-ben. 1799—1818-ig a marosvásárhelyi,

1819—1831-ig a nagyenyedi ev. ref. kollegium
tanára volt. Mint bölcsész igen kitünő munkákat
irt. Hogy nemes szívü, jó ember, tudós tanár
volt, legfényesebben bizonyítja sirkövének fel-
irata:

Emlékezetére, hogy szivböl tisztelték —
Hálás tanítványi könnyek közt emelték.

Isten igéje.

Szolgálatok Istennek.

100 Zsoltár.

„Tudjátok meg, hogy az Úr az Isten. Ő teremtett minket. Ő népe vagyunk. Szolgáljátok az Urat.“
Igy biztatja a zsoltár író az ingadozókat. Két Urnak nem lehet egyszerre szolgálni, mondja az evangélium. Isten vagy a világ? E két Úr közt kell választanunk. Mi most csak arról szólnak, hogyan kell Istennek szolgálni?

A szolgának nincs saját akarata, hanem egy felsőbb akaratnak kell engedelmessé válnia. Mi is alárendeljük saját egyéniségünket Isten akaratának. De ez az engedelmesség nem rabszolgaság. Inkább a szeretetnek eredménye, a mely bizalommal engedi át magát a mennyei édes atya akaratának. Ezért mondja a zsoltár-író: szolgáljatok az Urnak vigassággal, az az készséggel, örömmel és szeretettel.

A szolgálat, a munka után kívánjuk a nyugodalmat, mit Isten az ő népének megígért. Hiszen a földi munka terhe mellett ez a boldog kilátás vár reánk. De meg kell jegyezzük azt, hogy először jó a munka s azután a pihenés, az ünnepnap. Először a kötelességet kell teljesíteni és csak erre vehetjük át az örökséget a mennyei atyától. Fő a munka, a jutalom ez mellékes.

Sajnos a jobb keresztyének közt is az a felfogás uralkodik, hogy ha már valamit tettek az Urnak szolgálatában, már nyugalom után kívánkozhatnak. Ha eleget tettünk kötelességünknek a műhelyben, a hivatalban, a szószéken, a betegeknel vagy bárhol is, azt hisszük, hogy este kényelmesen kipihenhetjük magunkat a barátságos családi körben a lámpa szelíd, bizalmas fényénél. De alig érkezünk haza és ime egy váratlan kellemetlenség, egy előre nem látott teendő megzavarja a remélt pihenést.

Ha Isten segédelmével keresztül küzdöttünk egy viszontagságos korszakon, egy nehéz betegségen, egy házi gondon és már azt hisszük, most szabadon lélegzelhetünk, most már újra napfényes, derült lesz az életünk. De ime új szerencsétlenség kopogtat ajtónkon, új gond áll előttünk, újra csak várakoznunk és küzdenünk kell.

Addig kell működnünk, a míg nappal vagyon, addig kell dolgoznunk, az Urnak szolgálnunk, a míg erőnk bírja. Addig kell szenvednünk, a míg csak e föld porában járunk.

E mellett még nem is szabad olyan nagyon az érdemekre hivatkozni s a jutalomra várakozni. Ha sokat cselekszünk hivatásunk teljesítésében, ha sokat szenvedünk az Urnak szolgálatában sokan kérdezik: Mi lesz a jutalom? Hol a hála? Hol az elismerés? Szeretnők, hogy az emberek megbecsüljenek és jól beszéljenek felőlünk.

Ohajtanók, hogy az ég megnyíljon felettünk s a jó Isten éreztesse velünk azt, hogy meg van elégedve velünk, külső áldással vagy belső lelki békességgel. És ha nem így történik, ha látjuk, hogy az emberek figyelembe se vesznek, mert mások elhomályosítanak minket, ha a vak világ félre ismer bennünket, ha a rossz akaratú ellenség rágalmaz, ilyenkor olyan hamar elkedvetlenül az ember, elveszíti bátorságát, életunt lesz s szeretné a haragvó Mózeszel összetörni a törvénynek köztábláit. Szeretné eldobni hivatalát, miként Illyés próféta az ő nagy szomorúságában és kedvetlenségében felkiáltott: Eiég volt már Uram, vedd el az én lelkemet! . . .

Az nem a valódi, nem az igazi keresztyén szolgálat, a mely csak a jutalomra vár és kéri a bért, mielőtt a célhoz jutna.

Azt kell vennünk, hogy az Úr tökéletes szolgálatot kíván. A mindent látó, mindentudó Isten nem elégszik meg a felületes munkával. Ő látja a dolog mélységét, előtte nincs semmi elrejtve. . . A világ szemébe lehet port hinteni, elámithatjuk önmagunkat is de az Úr-Istent nem lehet félrevezetni; mondjuk ki nyíltan: a Mindenhatót nem lehet megcsalni. Ő becsületes, őszinte, igaz és tökéletes szolgálatot kíván tőlünk. Szolgáljatok tehát az Urnak örömmel, készséggel és jó szívvvel. *Király Béla.*

Egyháztársadalmi élet.

Maros-Vásárhely. A Bethlen Kata ref. nőegyletnek múlt számunkban előre jelzett fényes estélye a legszébb erkölcsi és anyagi sikerrel folyt le. A választmány e hó 16-án tartotta elszámoló ülését, a mely szerint az estély tiszta jövedelme az 1100 koronát meghaladta. Ez összeg a közel 8000 korona összeget kitevő iskola alap kiegészítésére szolgál s kamatja annak idején az egyház által fentartott iskolák költségei fedezésére fog fordíttatni. Ez egyesület lelke és vezére Gróf Toldalagi Lászlóné szül. br. Zeyk Eliz urhölgy és Páll Károlyné ref. koll. tanár felesége, a kik lankadatlan buzgósággal fáradoznak az egyesület céljai megvalósításán.

Konfirmáltak Egyesülete Deesen. Vasárnap, február hó 4-én délután tartotta alakuló közgyűlését a város-ház nagytermében a Konfirmáltak Egyesülete. Veszprémi segédlelkész imájában Isten áldását kérte az Isten nevében munkába indulókra s a cél, amelynek érdekében s a lelkesedés, a melylyel megalakult az egyesület, biztosítékot nyújt arra, hogy annak működése, eredményeiben csakugyan áldásos lesz. Az elnöki tisztet a tisztikar megalakulásáig Tüzes Karácsonné urnő vállalta el a közóhajnak engedve. Vásárhelyi Boldizsár lelkész megnyitó beszédét érdeklődéssel hallgatta a nagytermet zsufolásig megtöltő közönség, s hogy a vallásos szellemű művek terjesztése, felolva-

sások, összejövetelek által a valláserkölcsei élet élénkítésére, — a könnyörülő szeretet gyakorlása által az éhezők és szenvedők fájdalmának enyhítésére irányuló tevékenység szükségessége, — mint a melyekben az egylet működési irányát vázolta Vásárhelyi Boldizsár, nemcsak az ő, hanem mindnyájunk lelkében él, mutatta az a nagy tetszés, melylyel megnyitó szavait a jelenváltak fogadták. De mutatja már maga az a körülmény is, hogy az egylet, melynek érdekében alig néhány hete indult akció, máris 475 tagot számlál. Egy ily nagy arányu egylet vezetése nehéz és sok gondot igénylő. Ezzel a körülménnyel számolt a közgyűlés, mikor a tisztkart a következőleg alakította meg: elnök Nick Ferenczné urnő, alelnökök dr. Parádi Ferenczné urnő és Kenyeres László úr, titkár Holstein Mária k. a., pénztáros Diószeghy Lajos ur, ellenőr Gombár Ferencz ur. Az igazgató-választmány tagjai lettek a tisztkar tagjain kívül, hivatalból: a lelkész, s az alapszabályok 7. §-a értelmében az alapító tagok, számszerint 27-en, választás útján 40 egyesületi tag került be a választmányba és pedig fele részben a nők, fele részben a férfiak közül. S hogy ez a szervezet munkálni akar s munkálni tud és munkálkodását Isten áldása kíséri, mutatja, hogy mindjárt az alakuló gyűlés alkalmával szép eredménnyel indított gyűjtést a város egyik igen szegény tüzkárosultja számára. Atyafiságos indulattal, szeretettel üdvözöljük dési egyházközségünk vezetőségét s a valóban hányt pótló egyesület elnökségét és tisztkarát, evangéliumi egyházunk örök igazságot hirdető eszméi szolgálatában úgy a mint azokat az életben megvalósítani óhajtják. Legyenek erős harcosok, kitartók és csüggedetlenek, mert úgy, istenes munkájukon áldás lesz.

Az udvarhelyi egyházmegye derék lelkészi kara, dicséretes szorgalommal jár elől egyháztársadalmi életünk életre keltésén. Mindegyre értesítenek hol egy, hol másik egyházközségünkben tartott egyházas jellegű felolvasások, értekezletek tartásáról. Helyes és istenes dolgot végeznek az Úr buzgó szolgálói ez által. Az eredmény el nem maradhat. Legutóbbi értesülésünket a következőkben adjuk: Január 31-én *Szentlászlón* (Udvarhely egyh.) is tartott vallásos estély, melyen a község minden családja több kevesebb taggal képviselve volt. Megnyitót Demes Ferencz helybeli lelkész tartott, meggyőzően világítva meg a vallásos estélyek jelentőségét és célját. Lajos János bögözi lelkész szabad előadást tartott; egy *Megtért* történetét adta elő, igaz, a könnyekig való meghatottságot keltvén a szép gyülekezetben. Kállai Ferencz óczfalvi pap megragadó kis történeteket olvasott fel. Tudósításunk itt arról szól, hogy: az énekvezér jellemző vonakodása folytán, egy pár buzgó egyháztag vezette az énekszámokat. Nincs okunk kétségbevonni a hír igazságát. De mélyen sajnálnók, ha csakugyan így történt volna, mert e huza-vona különösen belső embertől — enyhén

szólva rossz — példaadás és hálátlanság a gyülekezet és az Anyeszentegyházzal szemben. — Február 7-én Óczfalván volt az estély. Szép közsönség jelenlétében. Kállai Ferencz helybeli pap szólott először népéhez szivre hatólag. Demes Ferencz Kecskeméti után a *Fejlődés* törvényét adta elő meggyőző igazsággal. Lajos János arról mondott el egy történetet, hogy *jámborságból és Istenfélelemből is meglehet élni*. Sándor Lajos miklósfalvi levita-tanító egy szép költeményt olvasott fel. Az énekszámokat az iskolás gyermekek közreműködésével Vida András énekvezér tanító vezette; szabatosan, szép szaktudással.

Brassói egyházunkban e télen eddig 8 vallásos estély tartatott négy alkalommal felolvasott Péchy Árpád lelkész, egy alkalommal Dengel Géza s. lelkész, egy alkalommal Csulak Lajos állami tanító, egy alkalommal Kenessy Béla kultur főmérnök és egy alkalommal Dr. Gencsy Endre főtörzsorvos. A felolvasásoknak tárgya mind vallás-erkölcsi volt, ezenkívül minden alkalommal a műsort: ének, zene és szavalati számok töltötték ki. Az estélyeken igen nagyszámu közönség vett részt. A brassói magyar protestáns nőegylet márczius hó 3-án tartja ez évben első műsoros jótékonycélú estélyét. Ez alkalommal Arany János „Toldiját“ és balladait mutatja be élőképekben, korszerű kosztümökkel 11 képben. A megfelelő költeményeket a város legjobb szavalói fogják előadni. A zenét a városi kitünő polgári zenekar fogja adni. E tanulságos és hazafias szép estély iránt igen élénk az érdeklődés városszerte. A siker érdekében Péchy Árpád védnök, Makoldy Józsefné és Konya Julcsa alelnökök — az elnöki állás üres — Binder Jenő és Halász Gyula főreáliskolai tanárok, ugyszintén a választmány ágilis tagjai, nagy odaadással fáradoznak. Így a protestáns jótékony nőegylet ez estélye is, előreláthatólag minden tekintetben első helyet fog elfoglalni az idény többi estélyei között.

Gidófalvai egyházközségünk egyik buzgó hive értesít arról az igazi odaadó egyháztársadalmi munkáról, a melyet Jakab József lelkész atyánkfia vezetése mellett, ezen egyházközségünk vezetői kezdeményeztek. Közelebről, e hó 1-én tartott egyházi estély is fényes tanubizonyossága a szép igyekezetnek, mely arra törekszik, hogy említett egyházunk derék tagjait az egyházi élet, ódaadó vallásosság iránt az eddiginél is nagyobb érdeklődésre bírja. Ezen vallásos estély tárgysorozatában látunk egy olyan tényt is, a mi különösen egyházi éneklésünk fellendítése céljára követendő példa s bár megvagyunk győződve, hogy több egyházközségünkben gyakorolják ezt, mégis különösen kiemeljük, t. i. az új énekeskönyv egyes darabjainak begyakorlása és a közönség előtt való előadása ez. Dicsérettel említjük fel a többi közreműködők neveit: Vass Iluskát, Szakács Annát, V. D. felolvasót.

Hirek.

— **Felhívjuk olvasóinkat, hogy a Vasárnapot ismerőseik körében terjeszteni szíveskedjenek.**

— **Bibliai olvasó kalauz.** Jézus példabeszédei: A két építőmester, Máté 7, 24—27. A régi ruha és az új felt. Az új bor és a régi tömlő, Máté 9, 16—17. Lukács 5, 36—39. A szántóvető és a különböző föld, Máté 13, 1—9. A konkoly a buza közt, Máté 13, 24—30. A mustármag, Máté 13, 24—30. 36—43. A kovász. A keresztyénségnek mindent megújító ereje, Máté 13, 33. A kincs. A menyországnak belső dicsősége, Máté 13, 44. A pompás gyöngyszem. Isten országának mindent felülmuló becse, Máté 13, 45—47. A halász háló (gyalom.) Máté 13, 47—50. A szolga. Máté 18, 23—35. A szőlő-munkások, Máté 20, 1—16. A két fiu, Máté 21, 28—32. A rossz szőlőmunkás Máté 21, 33—46. A királyi menyegző Máté 22, 1—14. A tiszta szűz, Máté 25, 1—13. A tékozló fiu, Luk. 15, 11—32. A szegény Lázár és a gazdag. Luk. 16, 19—31. Az istentelen bíró és az özvegy, Luk. 18, 1—8. A farizeus és publikánus, Luk. 18, 9—14. A növekedő mag, Márk 4, 26—29. Az irtalmas samaritanus, Luk. 10, 25—37. A kérő barát, Luk. 11, 5—8. A gazdag bolond, Luk. 12, 13—21. Az elveszett garas, Luk. 15, 8—10. Az elveszett juh. Luk. 15, 1—7. A nagy vacsora, Luk. 14, 16—24. A torony építés, Luk. 14, 28—31. A háboru, Luk. 14, 31—33.

— **A Közhasznú Szövetkezet és a „Vasárnap“.** Mult számunkban megemlékeztünk a közhasznú szövetkezet áldásos működéséről; szolid üzleti forgalma mellett azon nemes tevékenységről a melylyel tiszta jövedelméből jókora részt fordít egyházi közcélokra, s az egyháztársadalmi munka támogatására. Legutóbbi közgyűlésen közel 3000 korona ily segélyt osztott ki s ezek között a „Vasárnap“ terjesztésére 60 korona adományt küldött szerkesztőségünkhöz. Az érdemes igazgatóságnak s az intézet derék ügyvezetőségének köszönetünket nyilvánítjuk.

— **Kitüntetés.** A brassói egyház főgondnokát Orbán Ferencz felső kereskedelmi iskola igazgatót újabb kitüntetés érte. Ugyanis, évekkal ezelőtt megkapta a Ferencz József rend lovagkeresztjét, a napokban pedig kir. tanácsosi czimmal és jelleggel lett kitüntetve. Az okmányt, a közigazgatási bizottság gyűlésében, megfelelő ünnepség mellett adta át a kitüntetettnek dr. Székely György főispán, kit azután a gyűlés lelkes óvációjában részesített. Majd, illető lakásán az egyház község nevében, az egyháztanács élén Péchy Árpád lelkész üdvözölte; ezután jöttek a különböző tantestületek és egyesületek szerencse-kívánataikkal. Orbán Ferencz brassói főgondnok egész közpályáján a komoly munkának és az eszményiségnek állott szolgálatába, ki sokat tett Brassóban a tanügy és egyháza felvirágzása érdekében. Benne méltó em-

bert ért a kitüntetés, ezért volt oly általános, az örömteljes részvét megnyilatkozása is. Mi is kívánjuk, hogy Isten sokáig éltesse a magyar tanügy és egyházunk javára és szép családja boldogítására.

— **A nagykörösi ev. ref. lelkészi állás.** Megemlékeztünk arról, hogy a nagykörösiiek küldöttségileg akarták meghívni Szabolcska Mihály temesvári lelkészt a körösi eklézsiába. Most dr. Kökény Dezső nagykörösi ev. ref. főgondnok annak kiigazítását kéri, hogy az egyházközség néhány tagja csak puhatolózni készülődött Temesvárra, megkérdezendő Szabolcska Mihály lelkészt, vajjon megválasztatása esetében elfogadja-e a nagykörösi lelkészi állást. Az egyházközség még nem határozott, hogy kit fog a lelkészi állásra meghívni.

— **Protestáns miniszterelnök Olaszországban.** Olaszország új kabinetjének elnöke, Sonnino Sidney, protestáns ember. Az új miniszterelnök, a zsidó vallásról tért át az ág. hitv. ev. hitre, s amennyire dicsérendő benne, hogy áttérését az Evangelium igaz megértése irányította s így lett protestáns, éppen annyira dicsősége ez Olaszországnak, mely liberálisan el tudott tekinteni a felekezettől akkor, amikor pusztán az érdek jutalmazásáról volt szó. A pápai uralom hazájában ez pedig nagy dolog.

— **Az „Emke Olvasókör“** Magyar-Nagy-Zsomboron február hó 10 én tombolával egybekötött fillérestélyt rendezett a következő műsorról: 1. Népdalok, énekelte az ifjusági dalárda. 2. Felolvasást tartott Pataky Gyula ev. ref. lelkész. 3. Népdalok, énekelte az ifjusági dalárda. 4. Csokonai Petőfitől, szavalta Szöcs Ferencz. 5. Pökainé Gyulaitól, szavalta Huszti János. 6. Vándor legény, Petőfitől, szavalta Fekete Lajos. 7. Sok a hiba Czuczortól, szavalta Ladányi Miklós. 8. Tréfás egyveleg, énekelte az ifjusági dalárda. Ez alkalommal a torony alapra felülfizettek: Pataky Gyula 1 kor, Kolozsvári Eliz 80 fill., Sigmond Miklós 70 fill., Vad Ferencz 60 fill., Gál Miklós, Brunner József, Szénásy Kálmán, Korner Irén, Tejes József 20—20 fill., Székely Ferencz, Sigmond Lajosné, Kolozsvári Ágnes, Szöcs Katicza a Lajosé 10—10 fill. Belépti-díj, felülfizetés és tombolával együtt ez alkalommal összesen 27 kor. 60 fill.

— **Irodalmi ünnepélyt** rendez folyó év február hó 18-án d. u. 6 órakor az intézet tornacsarnokában a székelyudvarhelyi ev. ref. kollegiumi „Ifjusági Petőfi-Önképzőkör“ hazánk két dicső férfiának, Körösi Csoma Sándor és Zágoni Mikes Kelemennek, emlékére. Az ünnepély műsora: 1. Ima a hazáért, részlet Erkel F. Bánk-bán operájából; előadja az ifjusági ének- és zenekar. 2. Elnöki megnyitót mond Fejes Áron, tanár. 3. Ének K. Csoma Sándorról, írta Endrödi S., szavalja Dénes János VIII. o. t. 4. K. Csoma Sándor emlékezete (pályanyertes mű), írta Gönczi Gábor VIII. o. t., előadja Péter Gábor VIII. o. t. 5. Részlet Herczegh—Kun L. Ocskay Brigadérosából (szerenád), hegedün

előadják: Székely Zoltán, Lányi Andor, Leonhardt János VIII és Varga Ferencz V. o. t. 6. Mikes, írta Lampérth G.; szavalja Hegyi András VIII. oszt. tan. 7. Mikes-dal, Lévy—Szabadostól; énekli Bod Etelka, harmoniumon kíséri Molnár Margit. 8. Z. Mikes Kelemen emlékezete (pályanyertes mű), írta és előadja Gönczi Gábor VIII. o. t. 9. Kurucz-dalokat énekel, tárogató kísérete mellett, Székely Zoltán VIII. o. t. 10. Rákóczy F. Rodostón, Várady A. tól; szavalja Lányi Andor VIII. o. t. 11. Z. Mikes Kelemen Törökországi levelei (ismertetés; pályanyertes mű), írta és felolvassa Rimaszombati Imre VIII o. t., önképzőköri titkár. 12. Rodostói temető, Arany J.-tól; előadják: Hegyi Sándor VII. (Költő), Bucsy József VIII. (II. Rákóczy F.), Farkas József (Csák), Nagy Károly (Zai), Sztanila Viktor (Mikes), Tolvaly Tibor (Pápay) VII. és Rápolthy László (Radalovics) VIII. o. t. 13. Körének, Garaytól; zenéjét szerzette Mihályi K.; előadja az ifj. énekkar. Hogy ezek az irodalmi ünnepélyek mennyire fokozzák a nemes ambíciót, a lángoló hazaszeretetet, irodalmunk és történelmünk iránti érdeklődést; hogy az ifjak lelki világát mennyi drága kincscsel, izléssel és erkölcsi érzettel töltik el, azt jól tudjuk mi, kik ennek a szellemnek részesei voltunk és áldásos hatása alatt nevelkedtünk. A törekvés önmagát dicséri, de nekünk mégis jól esik e helyen is minden tanügybarát nevében őszinte, igaz elismeréssel adózni a hivatását ily nemesen betöltő tanári kar, de különösen az önképzőkör lelkes vezetője, Fejes Áron tanár iránt.

— Keresztyén szellem a modern társadalomban.

Ezen czim alatt tartott érdekesítő előadást szombaton a budapesti Dávid Ferencz Egyletben Geöcze Sarolta ismert író. Nagy tanulmányról tanuskodó előadásában világtörténelmi adatokkal és a művészetben megnyilatkozó humánus irányzattal bizonyította a keresztyéni szellemek áldásos reformáló hatását a világra nézve. Mély hatást tett az unitárius templomban az a nyilatkozata, hogy nem a dogma, nem a külsőség és forma, hanem a szellem jellemezi a keresztyénséget; mert pl. egy kiátkozott, de keresztyén szívű Tolstojjal szemben bizonyára nem a formáság és a dogmatizmus képviseli a keresztyénséget. E mély lélekből jövő és valóban keresztyén szellemtől áthatott előadás után, melyet nagyszámu előkelő közönség hallgatott végig, valláskülönbség nélkül, nagy siker aratott még Bárdossy Irén énekművésznő, Bókay egyetemi tanár poétikus Heine dalait énekelve, Kontor zeneszerző, ki „Miatyánk“ című szerzeményét adta elő orgonakiséret mellett. Aczél Ilona, a kolozsvári nemzeti színház nagytehetségű tagja, ki Heine és Kiss József költeményeiből szavalt mély érzéssel, valamint a postatisztek zeneegyesülete által rendezett vonósnégyes. A felolvasó ülést követő kedélyes vacsorán Józán Miklós unitárius esperes meleg szavakban éltette a felolvasót.

Hirek az országból.

— **Az országház megnyitása.** A legutóbb folyó év márczius 1-éig elnapolt országgyűlést e hó 19-ére, hétfőre egybehívták. E tárgyban Báró Fehérváry Géza miniszterelnök, Just Gyulához, a képviselőház elnökéhez a következő tartalmu levelet küldötte:

Méltóságos Elnök Úr!

Ő császári és királyi apostoli felségének a magyar országgyűléshez iutézett legkegyelmesebb királyi leirata érkezett hozzám, melynek tartalma szerint, Őfelsége az elnapolt országgyűlést, folyó hó 19 ére egybehívni méltóztatott.

Midőn ezt a kegyelmes királyi kéziratot ./. alatt méltóságodnak megküldöm, felkérem, hogy ennek a legkegyelmesebb királyi kéziratnak kihirdetése végett, folyó hó 19 ére, hétfőn délelőtt 10 órára, a képviselőházi ülést egybehívni méltóztassék.

Budapest, 1906. február hó 15-én.

Fehérváry s. k.

— **Magyar értékek emelkedése.** E hét folyamán mindenfelől az a hir terjedt el, hogy a magyar értékek ugy bel- mint külföldön lényegesen emelkedtek. Mindenesetre kellemes, jó hír, mivel ez azt mutatja, hogy a tőzsdéken nagy a bizodalom a válság békés megoldása iránt és ennek jegyében vagyunk most is.

— **A szerb vámkérdés.** Szerbia vám konfliktusa következtében Szerbia és Magyarország között határozat áll fenn, a mi a kereskedelmet mindkét részről megcsappantotta. Legutóbb azonban a szerb miniszterelnök táviratban arról értesítette a magyar kormányt, hogy a határozatot még e hét végén feloldják.

— **Miniszterelnök jelölések.** Az összes fővárosi lapok azt a hirt terjesztették, hogy Fehérváry miniszterelnök nemsokára visszavonul. Utódjául Nyiri Sándor volt honvédelmi minisztert, mások Bánffy Dezső bárót vagy Tisza István grófot emlegetik.

— **Az országház feloszlatása.** Kiszivárgott hírek szerint e hó 19-én megnyitandó országházat még ugyanazon alkalommal feloszlatják, s a feloszlató királyi kézirat kihirdetése után, nyomban megkísérlik a békét. A kombináció annyira különbözik, hogy bizonyos hirt ez időszerint nem adhatunk.

Szerencsétlenségéből szerencse

— Irta: Izsák Mártha. —

Soh'se tudta szegény Pali, minő igazat beszél, mikor azt mondta: hogy akkor érte őt utól az igazi szerencse, mikor a világ hite szerint a legnagyobb szerencsétlenség környékezte meg . . . Mert egy óra alatt elvesztette a jómódját, az egészségét, a menyasszonyát.

Ráfnak hívták azt a bérkocsist Budapesten, akinél az Isten ugy felvitte a dolgát, hogy egy két esztendő alatt első kocsisa lett a gazdájának és a legszebbik lánya, a kis Ráf Mariska, akinek még az

alsószoknyája is selyemből volt, nem restelt vele sétálni menni . . . Mindenki tudta, hogy jegyesek, csak épen hogy még gyűrűt nem váltottak. De az is csak azon mult, hogy a keresztanya aranygyűrűt ígért neki, ha a kőbányai sertéskereskedővel jóra jönnek. Ugy volt, hogy pünkösdkor gyűrűzik el egymást . . . Mikor Pali megkérdezte Mariskát, hogy jó lesz-e, ha azzal a szép piros atlasz-selyemkendővel kendőzi el menyasszonyának, amit ott láttak egyszer a Galambos Árpád boltjában (azzal is „te pajtás” lett Pali), hát nagyon kinevette Mariska.

— Nem vagyunk Mátraalján! Meg én se vagyok falusi libapásztor! Budapestben elgyűrűzik a menyasszonyt, de nem kendőzik el!

Nem vagyunk Mátraalján! Ez a szó ugy beleyilalt akkor a Pali szívébe. Minden baja-búja eszébe jutott . . . A nagy szegénysége, amibe otthon része volt, a veszekedő testvérei, szerencsétlen édes anyja, akinek az az átkozott pálinka eszét vette . . . Hej! bizony! szökve-szökött két esztendő előtt Mátraaljáról, mégis ugy végződött minden gondolatja: haj! ha én még egyszer Mátraalján lehetnék! . . . Utána bámult egy hosszú sor vadkacsának . . . csodaképen a város felett húzódtak odább . . . ha velük mehetne! Azok a hazájukat keresik, ő is megkeresné a magáét.

Zzz! zúgott neki a villamos a kocsijának . . . Két hónap mulva pedig otthon lézengett, mint a kisértet, két mankón biczegve, szegényebben mint azelőtt.

— Az már nem igaz! — mondta Pali mindenkinek, aki váltig sajnálkozott rajta. — Hogy is lennék szegényebb, mint azelőtt? Az anyámat épen, egészségesen visszaadta az Isten, azt mondja örökre megundorodott attól a boszorkányitaltól . . . a „hazámat” visszaadta az Isten . . . Igaz, hogy az épségemet elvette, mert katonának az én két helyen is összeragasztott lábam nem sokat ér, de megmentett a legnagyobb szerencsétlenségtől: olyan asszonytól, akinek nincs szíve, meg lelke . . . Igaz, hogy a fizetésem majd mind ráment a kórházi költségre, de egy kis pénzecském maradt mégis. Majd megtér az egészségem is . . . akkor majd megmutatom kendteknek, hogy nem hiába jártam a világot! Rossz kocsis voltam, de tanultam ám én egyebet is.

Az öreg emberel, meg a kutra járó asszonyok, lányok — mert jó vizű kút volt a Balázsék portáján — szívesen elbeszélgettek szegény Palival, akinek az anyja a diófa alatt készített fekvőhelyet; mert Lizony olyan gyenge volt még a nagy vérvesztés után, hogy egy újjal is fellökhette volna akármilyen gyerek.

— Hát aztán — tudakolta tőle az öreg Esztergás Mihály — hogy hallom, mit tanultál Budapestben, a kocsisságon kívül?

— Ha, ha, ha, — nevetett rá nagy jóízűen az Esztergás Mihály menyecske leánya, aki bérbe lakta az urával meg a testvérel a Balásyék házát — most olyant hall kend apám uram, amit még nem ért! Azt mondja Pali, hogy gondolkozni tanult. . .

— Eszetlen! — morogta Mihály bácsi. — Azt csak nem kellett neki megtanulni: mindenki tud gondolkozni, akinek az Isten észét adott. Azt meg adott minden embernek, de még talán az állatnak is.

— Az már igaz, hagyta helyben Pali. De sok ember nem tud az eszével élni, az is igaz. No, hát én megtanultam, hogy a majomnak is van keze,

lába, hogy az élelme után járjon, de az embernek azért van esze, hogy a keze meg a lába munkáját megszámszorozza. Meg azért, hogy pótolja, ha kell, a tagjait meg az érzékeit, ha azok hiányosak va'amiben, — A tanító úr se beszél szebben — mondta Esztergás Sári, a Mihály bácsi kisebbik lánya, de senki se vetett rá ügyet.

(Vége köv.)

Használt, de jókarban levő szép csengésű

H A R A N G O T

keres megvételre az uzdiszentpéteri ev. ref. egyházközség.

Ajánlatok tisz. Vályi János lelkész czimére küldendők Uzdiszentpéterre.

Agrár takarékpénztár r. t. Maros-Vásárhelyt.

Teljesen befizetett részvénytőke egy millió kor.

Fióktézetek és kirendeltségek: Csikszereda, Gyergyószentmiklós, Marosludas, Marosujvár, Nyárádszereda, Parajd, Sz.-Udvarhely és Székely-Keresztur.

Jelzálog kölcsönöket nyujt földbirtokra és bérházakra a legjutányosabb feltételek mellett, ugyszintén **törlesztéses kölcsönöket 300 koronától** kezdődőleg a tőketörlesztést és kamatot magában foglaló félévi részletfizetések ellenében **10-65 évig terjedő időre 4 $\frac{1}{2}$ % alap kamattal**. Magasabb kamatu előző kölcsönök konvertáltak. Minden kölcsön a leggyorsabban rendszeren 2 hét alatt készpénzben folyósítatik.

Leszámitól 6 hónapi lejáratig terjedő bel- és külföldi váltókat, utalványokat és adóleveleket.

Elfogad betéteket könyvecskére, vagy folyószámlára és azokat felmondás nélkül fizeti vissza.

Előleget ad értékpapirokra és betárolt árukra.

Folyószámla hitelt nyujt betáblázásra és más biztosítékra.

Vásárol és elad értékpapirokat külföldi pénzeket; bevált szelvényeket és kisorsolt értékpapirokat; teljesít tőzsdei megbízásokat és átutalásokat; kiállít utalványokat és hitelleveket bel- és külföldre.

Képviseli a legrégibb és legnagyobb biztosító intézetet a Trieszti általános biztosító társaságot (Assicurazioni Generali) és eszközöl tűz, üveg és jégkár, valamint betőzés ellgini, vége élet- és baleset elleni biztosításokbt a legolcsóbb díjak mellett.

„VASÁRNPAP“

EGYHÁZTÁRSADALMI KÉPES HETILAP,

== AZ ERDÉLYI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET EGYHÁZI ÉRTEKEZLETÉNEK KIADÁSA. ==

Szerkesztik: **Tóthfalusi József** ref. lelkész és **Paál Gusztáv** ref. koll. tanár, Maros-Vásárhelyt.

Mi a „Vasárnap“ célja?

A „Vasárnap“ célja az, hogy legyen a mi olvasni tudó és olvasni szerető magyar és első sorban erdélyi református magyar véreinknek komoly irányu, egészséges szellemi táplálékot adó, a világ dolgairól helyesen tájékoztató olvasmánya, a melyből tápot merítsen hitének, vallásos szükségletének; megismertesse teendőivel, hogy azok teljesítése által igaz keresztyén magyar ember lehessen.

Hogyan fizessünk elő a „Vasárnapra“?

A „Vasárnap“ előfizetési díja **egész évre 4 korona, félévre 2 kor., negyedévre 1 korona.** Előfizetünk úgy, hogy a megfelelő előfizetési díjat postán utalványozva a „Vasárnap“ kiadóhivatala címére Maros-Vásárhelyt, Szentgyörgy-utca 9. sz. címre elküldjük. A megrendelést észszerűen eszközölheti mindenki a maga illetékes lelkésze útján is, a ki szívesen fogja az előfizetési díjat hozzánk elküldeni.

Ne hanyagoljuk el a megrendelést, hogy a lap küldésében fennakadás ne álljon elé.

A „Vasárnap“ jutányos áron hirdetések is elfogad.

Ha a szép Maros-Vásárhelyen ügyes bajos dolga, akad ne mulassza el megtekinteni

az ev. ref. Kollegiumi könyvkereskedést

hol az irodalom legújabb termékei állandóan raktáron vannak, ép úgy szakmunkák mindenféle nyelven, imakönyvek egyszerű és pompás diszkötésben, ifjusági könyvek, folyóiratok stb. Bárhol és bárki által hirdetett mű legrövidebb idő alatt — portómentesen — megrendelhető.

Papíráru raktáram a legnagyobb, hol olcsó pénzen jó árut kap a t. vevő, mert 100 levélpapír és 100 boríték csinos dobozban csak 60 kr., amelynek eddig 1 frt. 60 kr. volt az ára. — 500 fircm fehér irodai papír 2 frt 20 kr. 500 iv fogalmazó papír 1 frt 40 kr. Pecsétviasz, tinta, itatós papír, írónok és számtalan e szakmába vágó, de itt fel nem sorolható czikk a legolcsóbban beszerezhető.

Nagy gondot fordítok tanszerekre és tankönyvekre, népkönyvtárakra, havi részletfizetésre.

Jó és olcsó! ez a jelszó. — Postai megrendelések pontosan eszközöltnék.

Az ev. ref. kollegiumi könyvkereskedés

MÁRVÁNYI ARTHUR Maros-Vásárhely, Főtér Bál-ház.

ADI ÁRPÁD

≡ KÖNYVNYOMDÁJA ÉS KÖNYVKÖTÉSZE ≡

MAROS-VÁSÁRHELY SZÉCHENYI-TÉR.

Ajánlja két nagy gyorssajtóval,
két amerikai gyorssajtóval, lyukasztó
és több segédgéppel, valamint a leg-
modernebb új betűkkel jól felszerelt

könyvnyomdáját

minden e szakba vágó munkák gyors
és izléses elkészítésére, feltűnő olcsó
árak mellett.

Vidéki megrendelések azonnal esz-
közöltetnek.